ɪriaad-Mongol respyyʙlikiin soveeduudiin VI kuralad ʙolşoviigiin kaluun ʙajariigi kyrgejaa!

ekaabri 20
1934
293 (1354)
AAN YDE koto

Gazar byriiin proletaarinar negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) N-iin Bur. Mongoliin MK BMASSR-iin TGK ba Burprofsoveediin eder byriin oorgan

riaad-Mongol ulasiin ezen—soveeduudiin zurgaadugaar kuralda

soveed zasag ba nam bol ıkan eesedilngee erkimiin in negen, namiin TK-iin çoonii ba SSSR-iin zasa riin prizildiyymiin geşyyn K-iin ba Leeningraadiin ekretaar, byke delekein içen angiiin inag sanaka a, aguu jike STAALINII r SERGEI MIROONO OVIIGI angiiin daisanii oroto aluurçanii garaas kemzeeleşegyi jike gaşuu vjede odoo eder neeg RIAAD-MONGOL RES IIN SOVEEDUUDIIN 6- KURAL tokiooldobo.

ton jike gaşuudal, jaaaaza bolkogyi, jyygeerç olkogyi geegdel men ge- Kiiroviin jabuulza bai ligi ergelzelyylke bolşo- ba soveed zasag beki

dalsanguudiin ene me ekel jaduu" koroiolgo socialiis oronii olon zalçadiin galkamşag ky bijaata ilaltanuudiigi baa ulza çadakgyi, karin an nguudta byri ebdereşe- zetei bolgozo egene.

deiekein kapitaalta ula akuin ba ulas teriin barigdaza unan kocorozo ada, oroi gancaaraa ka al mete orgilon urgaza yeed oronii socialiis bai koroo busalaza, şydee ylesee zaldiza baisan sanguudiin „kairata" ja nen. Ene bol kocorozo iin daisanguudiin yndekiin temdeg men.

Mongoliin respyyblikiin iin 5-dugaar kuralaas, neegdeke 6-dugaar ku- tebker 4-zil engerezei. ime jike udaan cag bi uul bolzorcoo manai res enge şaral yndeseeree

BMASSR-iin soveediin emkinyyd bol BK (b) Namiin ba aguu jike STAALINII bolon Zyyn Sibiir kizaariin nam ba soveediin komiteeduudiin cesen sonor udari dalgaar jabaza, galzuu kursadasan angiiin temecel ba nam zasagiin zinkeni şugamiigi kazailgagçad ba ruun „zyynii" oportuniistanuudtai kair gamgyi temeceseer jiresenii ba nam zasagiin gazaraas olgoson aguu jike kengeleltenyydiin ulamaas azakuin, yndesen sojoliin oron ulasaa kamagaalakiin ba busa busa olon janza kedelmerinyyd deere niileed jike amzaltanuudiigi tuilazai.

Ene toocooto yje coo bolson aguu jike uçaraluudaas onçolon 3 zyilligi ababai: negedeki manai respyyblikiin Zyyn Sibiiriin kizaar ta oroson jabadal; kojordoki BMA SSR-iin 10 zil gyicesenii oi ba an kadugaar 5 ziliin tesebiigi amzalta tai dyyrgeze angigyi socialiis belgemiigi baiguulka kojordugaar 5 ziliin tesebiiu gyicedkelde şuud oroson jabadaluud baina.

Ede barimtanuud bol urid cagta azakui ba yndesen sojoliin talaar kamagiin koino geegdeze yldesen Buriaad Mongol ulasiigi, SSSR-iin olon yndesetentei negen adali kegzyylen agraar indystriaaliiin oron bolgozoi. Manai respyyblike deere urid baigaa PVRZ zavood, Steklostroi, Makanii kombinaad, g. m. gigaanta bariiganuud barigdaza baika begeed, odoo yjede barigdaza dyyreed kedelmerileze baisan şine azayiledberinyyd geke de-tebiin eleektrostaanca, Mekan liiit, Goofmanii peeçen, talkanii kombinaad ba men PVRZ iin zarim salbarinuud baina. Edenees gaduur respyyblikiingee gazariin bajaliigiigi ezeleze, çuluu nyyrse, temer alta voliifraam zergiigi kedii ergeer bolbosoruulza bainabdi. Neeftiiin azaytiedberi şinzelegdeze baina.

Azayiledberiiin ulam kegzeze baisaniigi, bedenii bariigada uruu lagdasan mengenii kemzeegeer ka ruulza bolno. Teecooto yjiin ekin de uul gargaşada 3,7 milioon tek. baisanaa, 103,8 milioon tek. kyr ter urgasan juu 28 dakin jikedesen baina. Ulasiin ceenzete azayiledkeriiin gargaşan ediel bol 1931 onii ekinde 9 milioon tek baisana 37,5 milioon tek. bolzo, 4 dakin jikedesen baina.

Kedelze baigaa azayiledberinyydiin yne (PVRZ ygeigeer) 4,9 milioon tekerigees 11,8 milioon bolson bujuu $2^1/_4$ dakin ergedesen baina.

Byke respyyblikiin arad-niitiin azakuida kedelmerileze baigaa kedelmeriçed ba alban kaagçadiin too 1931 ondo 33,3 minga baisanaa 52,7 minga bolzo, 58,2 kubi ergedesen baina. Uul aza yiledberinyyd deere kedelmerileze baigaa proliitaarnaariin too 3 kakas dakin olon bolzoi.

Kedee azaliinç talaar abaad yzekede, enyynees dutuugyi amzaltanuud baina. Kedee azal deere MTS-di ba ulas teriin keltesyydiigi baiguulan kolkoozuudiigi azakuin ba emkidkeliin talaar beki zyylseer jiresenii ulamaas, manai kolkoozuud bolşoviig, kolkooznuud çanga çadaltai bolkiin zam deere bekieer geşkesen baina. Toocooto 4 ziliin ekinde byke tariaaçadiin 48,7 kubi kamtiin azalda elsesen baisanaa, odoo byke kedeeçediin 71,8 kubini kamtiin azalda elsesen baina.

Byke respyyblikiin tariigiin talmai 349,1 mingan ga baisanaa 429,2 mingan ga bolzo 22,9 kubi yrgedesen baina. Enyynee kamta oroosoto tariaanii bykii produugca 293,6 mingan toonno baisanaa, 380,3 mingan toonno juu 29,5 kubi ergegdesen baina.

Kerbee 1931 ondo zebken 2 MTS-tei ba 1675 morinii kycetei 11 traagtartai baisan bol, odoo bolkodo 15 MTS-tei 10700 morinii kycetei 713 traagtartai bolson bainabdi. Odoo baigaa traagtariingaa kyceer jireke kabariin tariigiin 30 kubiigi azallaza çadakaar boloobdi.

Manai respyyblikiin mal azal bol angiiin daisanii korolol ba men nutagiin emkinyydiin sula kedelmeri deerees 1929-1933 onuudto niileed dooşoo oroson begeed, gancakan 1934 onii şiuurta tyryyşiin amzalta tuilasan bainabdi. Maliin too tologoi 1933 oniikioos 12,4 kubi nemesen baina. Enyynees gaduur kolkooziin kamtatalagdasan maluud feermiin baidalda orozo baina.

Aradiin gegeereltiin talaar men niileed jikeken amzaltanuud baina. Ekin surguuliiin suragçad 62,4 minganaas 69,1 mingan kyn bolzo 10,8 kubi nemesen, 3 deede surguulinuud, keden olon teek nikyymyyd ba faabriguud neegdesen baina. Yseg biçeg medeke jabadal 1933 onii ekinde 65,3 kubi bolson begeed, 1935 on dotor jike nasatan jerenkiidee biçegtei bolzo çadana.

Aradiin eryyiigi sakika jabadalinç talaar abça yzebel amzaltanuud ton jike baina. Buriaad Mongol respyyblikiin 4 ziliin turşada tuilasan amzalta ilaltanuudiigi too lobol baragdaşagyi olon begeed, ilalta ba kubilalta tuilzagyi jamarç azal salbarinuud geze baikagyi juma

Odoo bolkodo Buriaad Mongoliin respyyblikiigi SSSR-iin negen tyryy mozo kizaaruudiin zergede uruulkiin telee temeceke cag orozoi. 6-gaari kural bol imagta ere loozongoor engereke bolno. Respyyblikejee tyryy zergede uruulka gesen loozonii udka bol manai ali bykii kedelmeride negeç geegdendi, tasaldaltai jabasan azal gese baika josogyi, geegdeze, şireg deze jabasan negeç azayiledberi sovkooz, kolkooz, zurgaan geze baika josogyi ba ulasiin uridaki byke ujalganuudiin gyiced keliigi negeç konog koişoluulagdaka josogyi gesen udkatai juma.

Kedelmerijee iime bolgoko erke baidal bidende gyiced baina.

Iime jike amzaltenuudtaigaar manai soveeduud eeriingee 6 dugaar kuralda jirebeç, men olon dutuu zyilyydtei, zişeelkede mal azaliigi byri kurdaar kegzyylkiin talaar gyiced kangaltatai kedelmeri ygei baina. (maliin baira, karuul otonii kampaant, maliin ebeçentei temeceke jabadal, kooltiin beki baaza g.m.) Tiime deerees uul kural deere zasagiin gazariin toocooto iledkeliin kazuugaar mal azal tukai tuskai iledkel zeblegdeke baina.

Soveeduudiin kedelmeri men niileed jike dutuutai baina. Soveeduudiin albanda erkim sain kedelmeriçediigi tokoniguulan suuriuulka jabadal ton sula. Zişeelkede 1931 onoos koişo 87 somonii soveeduudta 550 tyryylegçenyyd selgesen baika jum. Edenii 180-ni j a m r a ç k e d e l m e r i j a b u u l a a g y i, deerees 106 ni udaridaza çadaagyi deerees 65 ni angiiin şugam aldasanii telee albanaas zailuulagdasan baina.

Iime bolkodoo 4 ziliin turşa detor somonii soveed bykende 6-6 tyryylegçenyyd selgesen bolno geeşe, iime baidaltai baigaad, soveeduudiin kedelmeriigi, sainaar ..., proliitaariin diktatuuriin yndesen emki bolko somonii soveeduudiin udka çanariigi deeşeni ergeze bolkogyi baina. Somonii soveeduud bol ton jike yyrgetei, byke somon dotoriin olon janza kegelmeriigi eder bykenee opirotiivoor udaridaza, kedelmeriin gyicedkel şalgaka ba zasagiin gazariin kuuli togtooluudiigi cag tukaidani bejelyylze baika emki men gebeç, odoo deeree olonki soveeduud tiime bişe baina.

Tiime tula soveeduudiin 6-gaar kural bol 4 zil dotor baiguulsan socialiis b a i g u u l a l t i i n dyngiigi gargaka zuura, byke dutuu dundanuudaa bolşoviigiin kursa şyymzeleer ile gargaza, koişodoo jabuulka kedelmeriiin onco todorkoi teseb gargaka 6-dugaar kuraliin tyryyn zoriigo men baina. Soveeduud bol jerenkii ketelberiees onco todorkoi operatiiv ketelberide oroko josotoi. Soveeduudiin dergedeki seegcenyydiin kedelmeriigi, cag ergel aiin bolgoko josotoi.

Men kamagiin çukala bolgozo tabika asuudalnud bol jireke kabariin tariigada erkim beledkel kiize ton bogonikon cagcoo zişeete sainaar engergeke kereg baina. Ertiin ba byri ertiin tariigiigi ene z ide ulam engergeke keregtei. Selgyylen tarika jabadaliigi aikabtar ergeer nebteryylke, usa subag tataka byke azalçadiigi kolkoozdo elsyylke ba yseg biçeg medekegyi jabadaliigi gyiced usadkaka g.m. zoriigonuudiigi koinogşiin kedelmeride gol bolgoko keregtei.

BMASSR-iin soveeduudiin 5-dugaar kuralaas 6 dugaar kural kyrter dabaza jiresen aguu jike ilaltanuud bol namiin zinkeni şugamiin ton zeb ba Leenin-Staalinii yndesenii bodolgiigi zeber bejelyylsenii barimta men.

BMASSR-iigi tyryy zergede oruulkiin telee urigçaa dabkijaa!

BK(b) Namiin TK ba tyynii udaridagça nek. Staalin mandatugai!

Byke SSSR-iin kedelmeriçen tariaaçanii zasag ba tyynii udaridagça n. Kaliinin mandatugai!

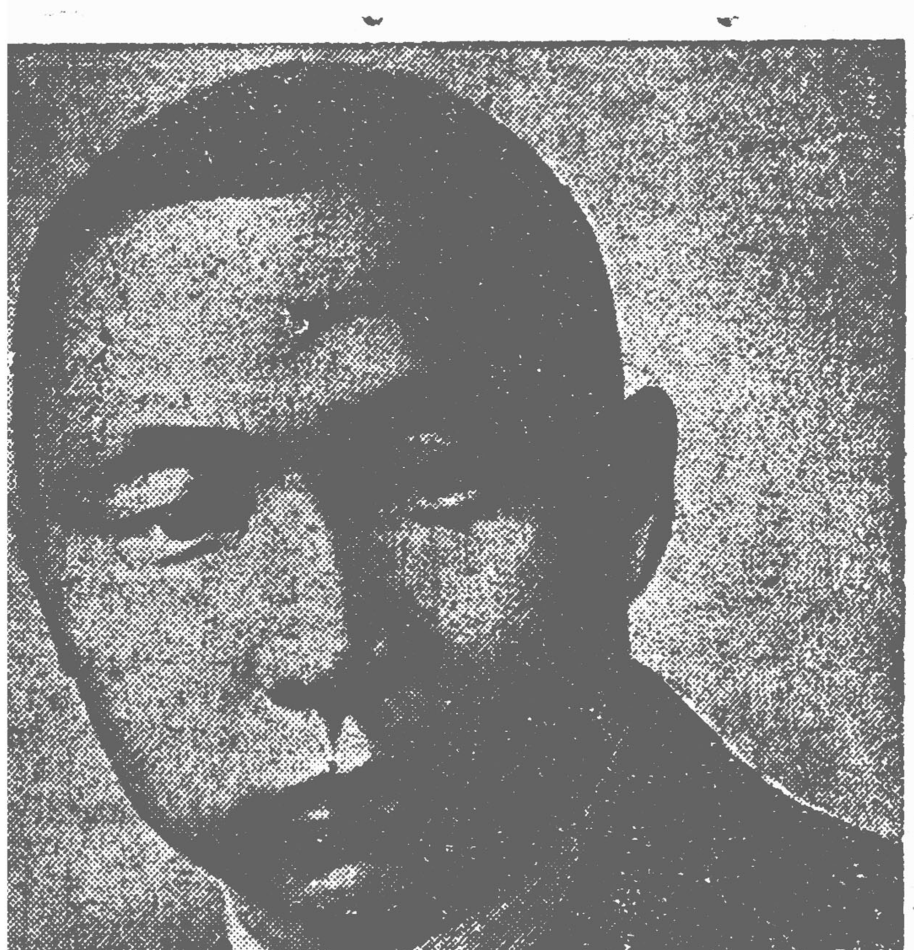
Bykekolbontiin staarosta nek. M. I. Kaliinin

Neked aa! Manai nutaguudiin soveeduudiin sunguuli ba kolbooto ulasiin soveeduudiin VII dugaar kuralda beledkeliin kedelmeri ergeer ekileed jabuulagdaza baina. Manai oron bolbol soveeduudiin zurgaadugaar kuralaas doloodugaar kural kyrter aguu jikenyyd kedelmerinyydiigi byteebe. Ene yjecoo socialiizmiin fundaament ton beki baiguulagdazai.

Bide angigyi belgem baiguulza Leeninii ba tyynii namiin yzel surtaliigi bodoto baidal deereni gyicedkeze bainabdi.

Namiigi zoloodon, bykii azalçadiigi udaridan jabaa, aguu jike udaridagça nek. Staalinii ketelberi dooro urigşaa dabkiza şinenyyd ilaltanuudiigi tuilajaa!

(Nek. Kaliininii ogtiaabriiin kubiskaliin 17 ziliin oi deere kelsen ygees)

ad-Mongoliin staarosta nek. D. Dorziijev

MEDEECEL

Menee eder dekaabriiin 20-nii ydeşiin 6 cagta azaliin ordoncoo respyyblikiin soveeduudiin 6-dugaar kural neegdekeni:

Kelceke zyilnyyd:

1. Zyyn Sibiiriin kizaariin gyicedkeke komiteediin iledkel, (iledkelçe nek. Pakoomov).
2. BMASSR-iin zasagiin gazariin toocooto iledkel (iledkelçe nek. Dorziijev).
3. Buriaad Mongoliin socialiis malazaliin baidal ba 1935 onii zoriigonuud (iledkelçe nek. Lubcanii).
4. Sojol gegeereliin baiguulalta tuşaa kemzeenyyd (iledkelçe nek. Dampiloon).
5. sunguulinuud: a). BMASSR-iin TGK-iin geşyydiigi b). Byke Rosiin TGK-iin geşyydiigi c). SSSR-iin TGK-iin yndesenii soveediin geşyydiigi ç). Kizaariin Byke Rosiin ba bykekolbootiin soveeduudiin kuralda delegaaduudiigi sungaka.

BMASSR-iin TKG.

„Ulaan azal" kolkooziin erkim zişee

BK(b) Namiin Teb Komiteediin ijyyniiin pleenym deere kolkooziin tavaariin feerme bol mal azaliigi kegzeeke negen gol foormo men geze olson baigaa. Gadna nek. Staalin BK(b) Namiin 17 dugaar kural deere" 1934 on bol malazaliigi kegzeeke jabadalda kubilaltiin zil bolko josotoi" geze dat çalkui zoriigo tabisan baina. Koriin aimagiin Jerbaanii somonii „Manai, Azal" kolkooziin synii tavaarno feerme bol nam ba zasagiin tabisan malazaliin zoriigonuudiigi saitar oilgoso, ene zil de tus feerme bodoto kereg deereni bejelyylze çadaba

Ene 1934 onii ekinde tus feerme bodoto deere 382 ykertei baigaa. Feermiigi zonkilegço Cebeenii gegçede kolkooziin pravleeni bol ene zil dotoroo 50 yker nemeze kamta ziliin eceste 432 ykertei baikat geze yiledberiiin daabari e.esen baigaa. Gadna 203 tol gol yniee bukada oruulke josotoi baigaa.

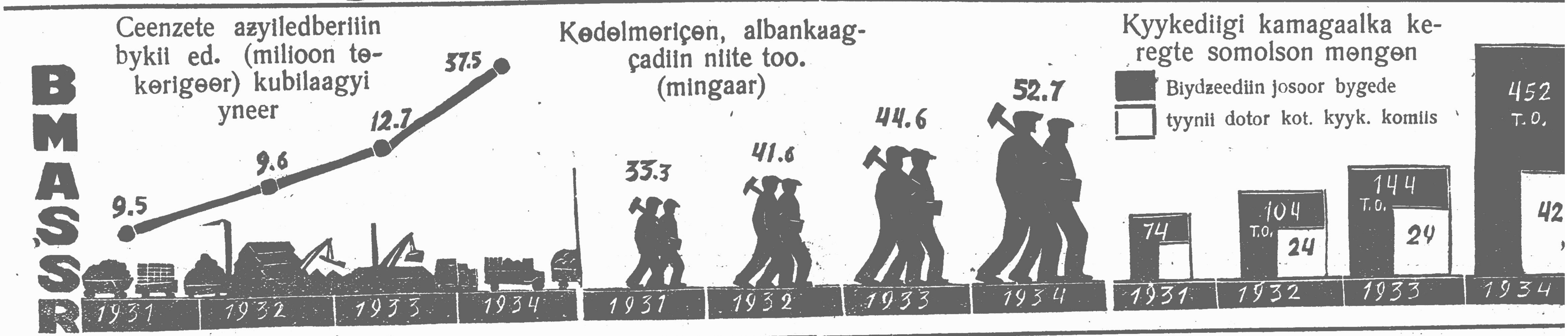
Elegtriin galtai bolbo

SVIRSTROI, 14 (TASS). Dekaabriin 12. ecegder Sviiri-Lodeine pooliin şugamda elegteriin gal gyilgeke staancinii montaaa dyyrbe.

Tere edertee staancin şugamiin turşalga kiigdesen baina. Turşalga bolbol sain yre egebe. Sviiriskiin gidrostaanca bol rajoonii teb bol ko Lodeino poolido tyryyçiingee toog egbe.

Buriaad Mongol respyyʙlikiin soveeduudiin VI kuraliin tøl

S. J. Jerbaanova
BMASSR-iin Ulasiin tøsøbløkø komisiin tyryylegçiin orologço.

Ulasiin azayiledʙeriiin oronuudiin kødølmøriiin dyngyyd ʙa manai caaşanki zorilgonu

Soveed sojuuziin azalçad, kødøl mørçøn angi bol leeninii namiin zinkeni şugamiigi zøbøør bejelyyl senii yn deseer, øøriingøø jike uda ridagça nøk. Staalinii køtølbøreør dueesødiingøø soveeduudiin VII dugaar jike kuraliigi socialtis baiguu laltada jikeken amzaltanuud ba ilaltanuudtaigaar jirebei.

Leenin Staalinii yndesenii bodolgiigi kazagairuuilangyi bejelyyl sen jabadal bol niite amzalta ba ilaltanuud, negedygeer tabanzi liin tøsøbiigi amzaltataigaar dyyrgesen ba ilyybçelen dyyrgesen, zaka kizaar gazaruudiin geegden gi yndesetenii mozo ba respyybliliin azalçadiin sojol bolbosoroliin ba azakuin jikeken debzeltiigi kan gasan baina.

Manai Buriaadiin respyylike bol øøriingøø togtonin baika yje dotoroo azakuin ba sojol bolbosoroliin keregte jikeken amzaltanuudiigi dabasan baina.

Enyynii urid koloonliin bydyylig majagtai, nyydel ba kakas nyydel mal azaltai baisan oron bol odoo tyryy jabasan bolbosorongui respyyblike, ba agraarna indyystriiin baidalda alkabtar tyrgeneer orozo baina.

Uridiin Buriaadiin baidalaas odoo ederiin baidaiiin ilgarka gol amzalta bol indyysteri zyylge, yiledberiiin oronuudiin debzelte ba yiledberiiin oronuudiin baiguulaltanuud bolno.

Negedygeer tabanziliin syyleer ekilegdesen yiledberiiin oronuudiin barilganuud bol amzaltataigaar bejelyylegdeze baina. Negedygeer taban zilde kedeken baganuud yiledberiiin oronuud baiguulagdasan—Gofmanii pelçi, Modonii zavood, Mikanliit, Eligterstaanca ba Tipograafi, negedygeer tabanzilees ekileed kojordugaar tabanziliin torşodo tomonuud yiledberiiin barilganuud ekilsen baina, gebel: mikanizuruulsan şiliin zavood, maka kadagalka jike kycetei kombinaad, 1932 onoos ekilsen. Paravoozo-zasaka jikeken zavood, 1933 onoos ekilegsen jikeken kycetei talkatataka kombinaad ba talkanii zavood, 1934 onoos ekilegdesen kirpiiciin jikeken zavood ba jikeken kycetei eligterstaanca. Enyyn deere nemelte bolgon Galuuta Nuurta çuluun nyyrsenii şaakta, mrtaal bolbosoruulka faabrig ba giidras taanca (usanii kyceer jabuulagdaka) ceementiin kirpiiciin, izivoskiin zavooduud, modonii kombinaad ba modonii zavooduud baiguulagdaka geze bodomzologdozo baina. Gadna malazaliin tyykei ediigi bol bosoruulka, arasanii jikeken zavood, ojodoliin ba cembiin faabrig, tcso bisalagiin zavooduud ba zagasanii kanceerviin yiledberiigi kyceteigeer ergedkeze, baigal deeie şine jikeken zavood barigdana.

Aza yiledberiiin baiguulaltiin alkabtar jike debzelte bol aza baidaliin ba sojol bolbosroliin baiguulaltiigi erkebişe kegzeeke jabadaliigi jikedkene. Temør zamiin şugam salaanuudiigi şinedken ergedkeke, Ulaan-Yde—Kiaagta kojoriin koorondoki temør zam baiguulka jabadaliigi tyrgedkeke jabadal bolno.

Aza yiledberiiin baiguulaltiin iime jike dalaica bol manai respyyblikiigi bodotoor indyystrizyyliin ekin møn. Kødølmøriin programa alkabtar jike enyyniigi bejelyylke jabadalda Buriaadiin bykę azalçad ba kødølmøriçød teme ceke josotoi.

Aza yiledberiiin kødølmøriiin dyngyyd

Ulasiin aza yiledberiiin byteen gargasan produukciin cegnelte bol (altan ba komor mitaal ygeigeer) baigça ziliin 11 saracoo 21,5 milioon tøkørig bolno. Ene bol 33 zil møn iime cagcoo gargasanaa 213% ju i kojoroos ilyy dakin urgasan baina.

Niutagiin aza yiledberiiin møn ene cagcoo byteen gargasan produukca bol 3.6 mill. tøkørig juu 1933 oniikioor ziseelbel 138 kubi bolno. Kerbee ed bolzo gargagdaad baisan produugciigi abaad yzekede iime kemzeegeer nememsen baina gebel: eligtriiçestviin kyce 3,7 dakin nemesen, çuluun nyyrse 2 dakin, şlaako-bitoon 2 dakin, makanii produugca 1,8 dakin talka bolgolgo ba konseervo 1,5 dakin nemesen. Produukciin iime jike nemelte bol erkim sain kødølmøriin ba gyiced jike kycetei şine azayiledberiin aça bolno.

1933 ondo byteen gargasan produukcaar zergeçyyleed yzekede nileed jike nemeltetei baibaç, møn keden olon aza yiledberinyyd bol ziliingee tøsøbiigi dyyrgesengyi baina. Ene bol ilangajaa daalgabariaa zøbkøn 63,5 kubi dyyrgesen niutagiin aza yiledberide kabaadana. Kirpiiciin zavoodiin muu kødølmøriigi jamarç argaar magtaza bolkogyi, 3,5 mill. tøsøbtøi aad, 2 mill. tyykei kirpiice ba 1,7 mill. keseg şataasan kirpiice øgøsøn baina. Sykiin arisanii zavood bol ene zil n 11 saracoo øngøregçø ziliinkiees 29 kubi baga produukca øgøsøn baina. Ene kojor aza yiledberinyyd bol niutagiin byke aza yiledberinyygiigi buzagai baidalda oruulsan baina. Tøsøbøø gyicedkeke jabadalda jikeken geegdeltei jabasan ulasiin aza yiledberinyyd gebel: Tøbiin eligterstaanca, makanii kombinaad, Kiiyjivskiin zavood bolno.

Tyryy jabagçadiigi temdøgleke keregtei bolno, çuluun nyyrsenii yiledberi 82 kubi, spiitiin zavood 95 kubi, piiviin zavood 88 kubi, Ulaan-Ydiin modonii zavood 88,2 kubi. Øngøregçø ziinyydiinkiees nileed sainaar kødølmøriløzø ekilsen modo kireedøkø zavooduud gebel: Selengiin 80 kubi ba øngøregçø zilde 13 kubi dyyrgesenee odoo 88 kubi dyyrgesen Ulaan-Ydiin zavood bolno.

Ende durasagdasan tøsøbøø dyyrgeegyi azayiledberinyyd bol azayiledberi deere yiledberiiin ba niite nebtereliin kødølmøriigi tonç kangalta ygeigeer tabisaniigi gøz çelze øgønø. Enyyn deerees çanariin talaar ton kangalta ygei jabadaltai bainabdi: Produukciin yne 0,5—aas 22 kubi kyrter deeşelsen, møn talka bolgolgo 22 kubi, arisa 12,9 kubi, eligtriiin kyce 0,4 kubi.

Zarim azayiledberinyydte azaliin byteece ton baga, ziseelbel: Kirpiiciin zavood 56 kubi, kødølmøriçønii cubalta ygei baisan negeç yiledberiiin orøn geze ygei, zarim yiledberiiin oronuud, talka bolgoko gazar 10 saracoo dunda toogoor kødølmøriçødiigi gargasani 350 kubi bolson baina. Enyyn deerees caiin kølesenii foondiin ilyy gargaşa bykii pirisonaalda 6-aas 12 kubi kyrter ba kødølmøriçønde 1-ees 15 kubi kyrter garsan baina.

Iime baidaliin gol şaltagaani bol yiledberiiin kødølmøriigi kangaltagyigeer emkidkesen ba socialiis josonii meetediigi sulaar kereglesen jabadaluud bolno geze medeke keregtei.

Azayiledberiiin ʙarilganuudiin baiguulalta

Azayiledberiiin şine barilganuudiin talaar ton bagakan amzaltanuudtaibdi. Ulasiin aza yiledberide oruulagdasan zøøriin, kem kem zyyre ba nemelte koroltoin (alta b gazar şinzeleke razveetka, ygeigeea karuulkani: 1932 ondo 15,5 mil.) tøkørig zøøri somologdoson, 1934 ondo 34,4 mil. tøk. ene ziliin 33 sarada 76 mil. tøkørig somologdoson baina.

Ene zilde øngøregçø ziliinkiees 2,5 dakin ilyy møngø kereglegdesen baina. Buriaad oron bol øørtin gee soveediin 6 dugaar jike kuraldа ene baiguulaltada iimenyyd yretei jirebe gebel: kirpiiciin şine zavood dyyrgegdeed kødølzø 16 mil. keseg kirpiice byteesen, modonii kojor zavood, şlakobitooniin ba tømørbitooni zavooduud, Stolliaarnoger baidaliin keregsel bytteeke jikeken mastirskiitai bolson bainabdi. Talkanii zavood ba talka tataka kombinaad bol kødølmøriee jabuulka yjedee jabaza baina. PVRZ-iin ba Makanii kombinaadiin keden yiledberiiin ceekenyyd dyyrgegdeze baina. Şine kirpiiciin zavoodiin barilga, jikeken. Tøbiin eligterstaanciin barilganuud ekilee.

Ede bygedees gagcakan buza gaigaar geegdeze jabagça şiliin zavood bol negeç bolzortoo dyyrgeze çadaagyi, odoo 1935 oniigi møn tiimeer gargakaa baina.

Azayiiedberiiin baiguulaltanuud tai kamta baira baidaliin ba sojol bolbosoroliin baiguulaltanuud jikeer jabuulagdaza baina. Zøbkøn ene zilde 81 cabçagdasan, şlakobitooniin, kirpiiciin gernyyd barigdaza PVRZ-iin socialiis kotiin barilga amzaltataigaar jabaza baina. Odoo 46 gernyyd ba 16 bairiin ba bolniiciin gernyyd ediyyride orood baina. 1200 kyiii bagtaka tiatar klyyb, dolcon ziliin şurguuli ba usanii provood barigdaza baina. 1935 onii dundaas ekilze PVRZ-iin kødølmørçød bol usiigaa corgoor øøriingøø bairaas abadag bolko jum.

Bariigiin amzaltatai jabaza baibaç, bykii şine baiguulganuud bol çanar muutai edlel eke, møn barilgiin øøriin yne-cen deeşelke, caiin kølesenii foondo ilyy gargaşalagdaka ba bariigiin matiriaaliin bagcaalagdasan cen deeşelke zergiin kecyy berke øbøçøntei baina.

Manai zorilgonuud

1935 ondo nam ba zasagiin gazar azayiledberiiin ba tyynii baiguulaltiin talaar tuiliin çukala bolon karluucalgatai zorilgonuudiigi tabiba gebel bykii barilganuudiin yniigi 15 proc. dooşoluulka. møn gøn sangiin ba azayiledberiiin zuramiigi ton çanga bolgoko bolon gargasan produugciingaa øøriini yniigi dooşodkoko gesen ton çanga ereltenyyd tabigdasan baina. Buriaadiin bykii azayiledberinyyd 1935 ondo, produukciijaa, ene ziliinkiee 2,5 dakin ba niutagiin emkinyydte kabaatai azayiledberinyyd 2 dakin elyygeer gargaka josotoi bolno Ede tabigdasan zorilgonuudiigi bejelyylkiin ba Talka tataka kombinaad, talka bolgoko Zavood, Şiliin Zavood bolon jikeken kycetei Tøbiin Elektro staanca g. m. sajakan kødølzø ekilsen zavooduudiigi çudalkiin tøløø temeceke, manai gol çukala zorilgo bolno şuu. 1935 ondo bykii jike jike yiledberiiin oronuud manai bykii kyceeree, kødølzø, tyynde şene josonii teeknike keiegiegdeke ba mergezeltei kødølmørilød bolon erkim sain inzenieer, teeknigyyd kødølmøriike tula ulan debzeze talaaraa ton şine yjede oroko baina.

Tiimiin tula azayiledberiiin keregiigi køtølberiijiai erkim sainaar şinedken emkidkeke josotoi.

Manai azayiledberiiin mønøø ederiin baidalaas ba manai uridamnai baisan zorilgonuudaas dorodursagadaka gol çukala kemzeenyydiigi darui cagaa abaka ton çukala bolno:

1. Azaliin emkidkelgiigi yndeşeeni şinedken baiguulka. (azaliin kemzee gargaka ba tyyniigi byrid-keke. Yiledberiiingee teeknikiigi çudalza ujalgata ekzaamin barika g m)

2. Kvaartaliin ba saraiin yiledberi sangiin tøsøbiigi zokioozo ceeke ba kødølmøriçød byride sonoskon medyylke. Arbankonogiin tøsøbløgiigi azaldaa kereglødeg bolko zuuraa socialiis mørlicøø ba udaarnigçalgiigi erkileke. Şine ziliin yiledberisangiin tøsøbiigi janvaariin 5-da zokioozo gyicedkeke.

3. Azayiledberijee teeknig, kemzeegargagça... ced kangaza. azalaa neg... geer emkidkeke. Erkim k... çød ba ilangajaa buria... soveediin ulaan direek... beledkeke. Yiledberiingee... diigi erkim komuniis... bekizyylze namiin ekin... diin køtølberiigi ba nam... somooliin bolon yiled... ebleliin kødølmøriigi s... yiledberiiingee geegdel... kakiin tøløø janvaari-fe... azaliin dobtolgo emkidke...

4. Kødølmøriçødiin ba... liigi saizaruulza, ed k... idee kooloorni erkim... kangaka bolon bolbosc... dølmøriigi erkim zi... tabika. Şine azayilederiin... nuudiigi yrgelzelkiin tala... çukala zorilgonuud gebe...

1 Şiliin zavood, makanii kombi... naad, PVRZ-iin gol çuka... nyyd ba Tøbiin Eliktr... bolon kirpiiciin zavoodii... nuudiigi søin gyicedkeke...

2. Bariigiin yniigi 15 p... şoluulza møngøn sangiin... gi ton çanga bolgoko. s... riaaliin şirelgiin yniigi c... ka ba kødølmøriiin kycii... kaliigi usadkaza azaliin... ergeke.

3 Tedken kangaka... bol bykii bariigiin em... baricaa kolboogoo sai... yndeseer kødølmøriee... baiguulza, tedeniigi by... celeerni kangaka.

4. Dekaabricoo keregtei... bagcaa gargaza ba bari... tøsøbiigi zokioozo gy... azaliin kelcaenyydiigi... Janvaariin nege kyrter ş... ganuudiigi erkileke emk... bariigiin projeekta-tøsøb... riiin bagcaa gargasa... josotoi.

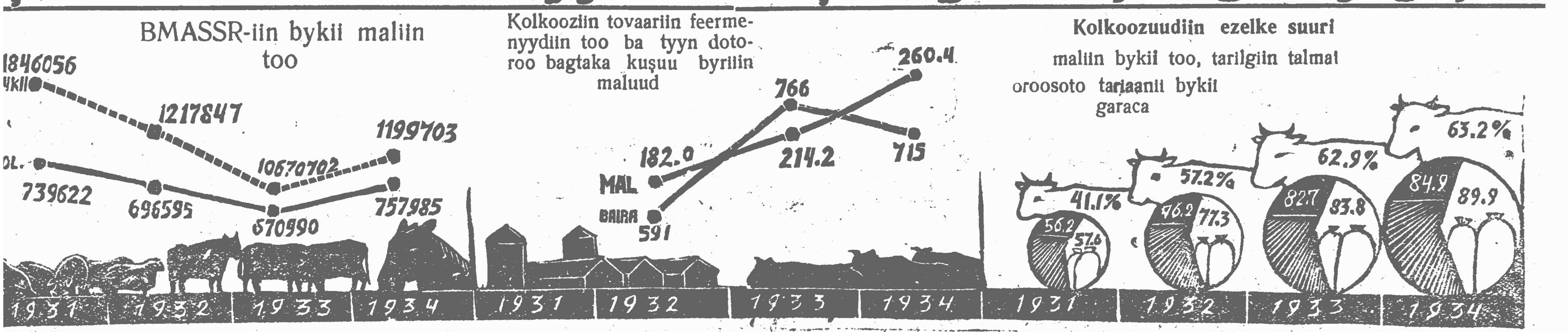
Manai azayiledberiiin... zorilgonuud ene tedii b...

Manai Respyyblike bol... zekiin zamda bekleer or... san tula oiriin zilcoo B... iigi, Soveed kolbootii... zergiin bolboson josonii k... iiin indyystrizesen y... respyyblike bolgokiin su... çadaai baina.

Azayiledberiiin zeegdeliigi... tyyniigi aradiin azaliin... kubi bolgokiin ba in... tugiin tøløø Buriaad... çuud uragşaa dabkigtiil...

çed—erkimiin erkimyydte bolşovilgiin Bajariigi kyrgejaa!

Aradiin gegeereliin kegzelte

uriaad Mongoliin Avto- Soveed Socialiis Respyyb veeduudiin 5 dugaar ku- lugaar kural kyrter teme en kugacaa dotor (1931- adilgi gegeeryylke talaar telberi bolgozo bejelyy- n zyilyyd gebel: bygedii a josoor ekin surgaka miin 16 dugaar kuraliin iiite bolbosoroliin surguu kedelmeriiin çanariigi ni salzaruulka gesen na miin TK-iin tyykete togtool ba 7 nasatanilgi bygedeereni surgaka gesen namiin 17 dugaar kuraliin togtooliigi bejelyylze ekilsen ba byke Buriaad Mongoliin soveeduu diin tabadugaar kuralaas gargasan aradiin gegeerel tukai togtooluud g. m. baina.

gyiced bişe dunda ba doodo surguulinuud tukai

igi ujalgata josoor ekin keregiigi 1933 on dotor ee manai respyyblike n baina. 1930 31 onii su- zilyydte ekin ba gyiced do bolon dunda surguuli ekin klaasuudta 55570 suraza baisan begeed, bolkodo surguuliiin nasa nii bykii kyykediin 75,8 kubini elsyylegdesen bolno. 1933 34 onii suralcaliin zilyydte kamta 66790 kyyked suralcaza begeed, edeni bol surguuliiin nasanii byke kyy kediin 97 kubini baino.

Ekin surguulinuudiin kegzeliigi zil zileer ilgabarilan karuulbal iime baina.

	Surguuliin too	Suragçadni	Edenees Buriaaduud	Kabaadalga proceentoor		
				Bykii deeree	Buriaad	Oros
	655	53670	20800	75,8	76,2	79,9
	689	65700	25500	92 7	72,2	94,7
	710	57200	26385	94,2	93,9	96,1
	699	66790	25197	97,5	97,1	97,7

1 ondo oroidoo 10225 t ekin surguulida baisan 4 ondo ekin surguulinuu fleegt 1798 bolson baina. ndo ekin surguuliin too oşoo orokodoo gyiced bi surguuli bii bolgoson bolbo suragçadiin tooni rokodoo nasaa ketregçed deerees bolno).

Men uridaçalan dunda surguu liigi delgekiin talaar nelieed jike ken amzaltatai bainabdi.

Gyiced bişe dunda surguuli ba doodo surguulinuudiin suragçadii gi 5 dugaar klaasaas abça yzebel iime debzeltei baina:

	Surguuliin too.	Bykii surag çad	Edenees buriaaduud	8 ba 10 kalaasuudta suragçad
1	44	70689	2046	—
2	46	7200	2400	—
3	75	9520	2 65	87
4	82	9981	3024	270

bolkodoo gyiced dunda nuudiin zebken 1932 33 lcaliin zilyydte ba dunda surguuliiin 8 9 ba 10 daki klaa suud 1934 ondo ilangajaa delger sen bolno.

rguulinuudiigi yndesezeryylke jabadal

di'n ekin surguulinuudiigi eryylke tukai nelieed jike- lelmeri jabuulagdasan bal ee 1928-29 onuudta Buriaadiin ekin surguulinuudiin 30 şakam kubi yndesen kelen deere keçeel jabuuldaggyi baisan bol, odoo yjede Buriaadiin ekin surguulinuud yndesezersen ba surgagçadni bygede buriaad yndeseten bolson baina. Men Buriaadiin surguulinuudiigi yndesen kelen deere zokioogdoson nom debter ba prograamanuudaar kangaka tukai nelieed jike kedelmeri erkilegdesen baina. 1933 on kyrter Buriaadiin ekin surguulinuudta togtomol debter geze oroidoo ygei şakam baisan baina. 1932-33 onii suralcaliin zilyydte Buriaadiin surguulinuudiigi yndesen kelen deere prograamatai bolgoson baina. 1933-34 onii suralcaliin zilde Buriaadiin ekin surguulinuud togtomol byke suralcaliin debternyydtei bolzoi. Iime bolkodoo manai Buriaadiin surguulinuud jerenkiidee yndesezeryylegdee geze bolno. Gancakan yndesen kelenii nom debternyydiin çanariigi saizaruulka ba bagşanariin kele biçegiin mergezeliigi deeşelyylke zorilgo yldeed baina geeçe.

Gyiced bişe dunda ba doodo surguulinuudiin deede klaasuudiigi yndesezeryylke tukai byteegdesen zyilyyd gekede—Buriaad ba oros kelen deere tuskai prograamanuud zokioogdozo gargagdasan, Buriaae kelenii gramaatikiin debter keblelde beledkegdeze baisan ba 5 dugaar klaasta yzeke togtomol oros debteriigi buriaad kelen deere orşuulagdaza baina.

Ekin surguulinuudiin keçeelnyydte zoriuulagdaza, oroidoo 21 ondoo ondoo neretei debteryyd 200 mingan keseg keblegdesen baina, 1734-35 onii suralcaliin zilyydte kereglegdeke 20 ondo ondoo nere ter nomuud zakigdaza begeed, enyynii 24-gi surgualiiin ekinde abtasan baina. Gyiced bişe dunda ba doodo surguulinuudta 47 ondo ondoo neretei togtomol debteryyd keregtei baisan begeed, surguuliin ekinde 32-gi abtasan baina. 1933-34 onii suralcaliin zilcoo zişeete surguulinuudiigi politeeknikiin kereg ceteer kangakiin keregte 675 mingan tekerig gargaşalagdaskn baina.

Bagşiin kaadar oloşorço baina

Surgagçadiin too 1933-34 onii dotor 1522 kynees 2221 kyn kyrtere, oloşorson baina. Edenees Buriaad surgagçanar 664 kyn baina. Kerbee manai surgagçadiin beledkeliigi 1933-34 onii syyliin baidalaar karaad yzebel: Ekin surguulinuudta 7 ziliin surguuliigi gyiced dyyrgeegyi erdemtei surgagçad 13 kubi bolon ziliin surguuliigi dyyrgegçed 52 kubi, dunda surguuliigi dyyrgegçed 24 kubi ba bagşiin teeknikym dyyrgegçed 11 kubi bolno. Gyiced bişe dunda ba dunda surguulinuudta abaad yzebel 7 ziliin surguuliigi dyyrgesen suragçad 15 kubi deede surguuliigi dyyrgeegyi bagşanar 4 kubi ba deede surguulitai bagçanar 17 kubi baina.

Iime bolkodoo manai surgagçadiin jerenkii bolbosoroliin kemzee nileed baga baisani ile bolno. Tiime tula bagşanarjin erdemiin beledkeliigi deeşelyylke kedelmeri jabuulka kamagiin çukala bolzoi.

Zil jireke byri surguulinuudiin toonuudiigi oloşoruulka ba surgaka kaadriigi beledkekiin jabadal nileed olon bolzo baikiin ulamaas aradiin gegeereliin kedelmeride gargaşalagdasan mengen zeeriiin kemzee yrgesen baika juma. Kerbee 1929 30 ondo gegeereliin talaar nege amin kynde 3 t. 46 mengen gargaçalagdasan baibal, 1934 ondo gegeereliin talaar nege amin kynde 29 t. 31 men. gargaçalagdasan baina. Enyynilgi byri ileer karuulkada respyyblikiin byke bi ydzeediin 40 kubiaas ilyyni aradiin gegeereliin keregte gargaçaragdana. Kerbee 1931 ondo 1 surgagçada 8 t. 36 mengen gargaşalagdasan bolbol 1934 ondo ene tooni 60 t 64 mengen bolson baina. Kerbejee gyiced bişe dunda surguuliiin 5 7 klaasuudaar abça uul toogi karabal 161 t. 40 mengen baisanaa 198 tek. 87 mengen kyrter ergedesen baika jum. Kerbejee dunda surguuliiin 8 10 daki klaasuudta abça yzebel, uul tooni 221 tekerig 10 mengenees, 350 t. 42 mengen kyrter jikedesen baina.

Surguuliiin nasa gyiceegyiçyydiin dunda ki kedelmeri

Surguuliiin nasa gyiceegyi kyykediigi urid bolbosoruulka jabadal men nileed erkilegdeze baika begeed, kerbejee uul keregiigi erkileke zurgaanuud gekede 1931 ondo 175 kyykediigi elsyylze çadaka 2 zurgaan baibal, 1934 ondo 425 kyykediigi elsyylze çadaka 6 zurgaan bii bolson baina. Kyykediigi bolbosoruulka ba kamagaalka keregte zoriuulagdasan mengen zeeriiin gargaça men nileed jike bolson baina. Zişeelkede 1931 ondo 74 mingan tek. gargaşalagdasan bol, 1934 ondo ene tooni 432 mingan tek. kyrsen baina.

Gebeç, uul zurgaanguudaar 1934 ondo kamta 15,3 mingan surguuliiin nasa gyiceegyi kyykediigi kuriaan bolbosoruulka gesen tesebtei bolboç, bodoto deeree zebken 10000 kyykediigi elsyylze çadasan bainabdi. (Edenees buriaadni 4000 kyn) Surguuliiin nasa gyiceegyi kyykediin dunda kedelmeriileke kedelmeriçed nileeken dutuu baina. Çukala bolgoko zyil bol surguuliiin nasa gyiceegyi kyykediigi bolbosoruulka yrgelze kedelmeriileke zurgaanuudiigi baiguulka ba bolbosoruulalgiin kedelmeriiin çanariigi saizaruulka bolon, bykii kyykediigi cem kanduulka kereg baina.

Gegeereliin kedelmeriçedi beledkeke jabadal

Gegeereliin froonto deere kedelmerileke zonuud nileed dutuu begeed, enyyn tukai byteegdeze baisan zyilyyd gekede men kediibaga baina. Gebeç 1932-33 ondo 348 suragçadtai bagşiin 4 teeknikym, 112 suragçadtai uran saikanii 4 teeknkym, 133 suragçadtai bagşiin nege rafpaag ba 146 şabitai bagşiin 1 instityyd bii bolgogdoson baina. Ede surguulinuud ba 7 ziliin surguulinuud bol manai respyyblikiin gegeereliin kedelmerişedligi gargadag yndesen gazaruud bolzoi.

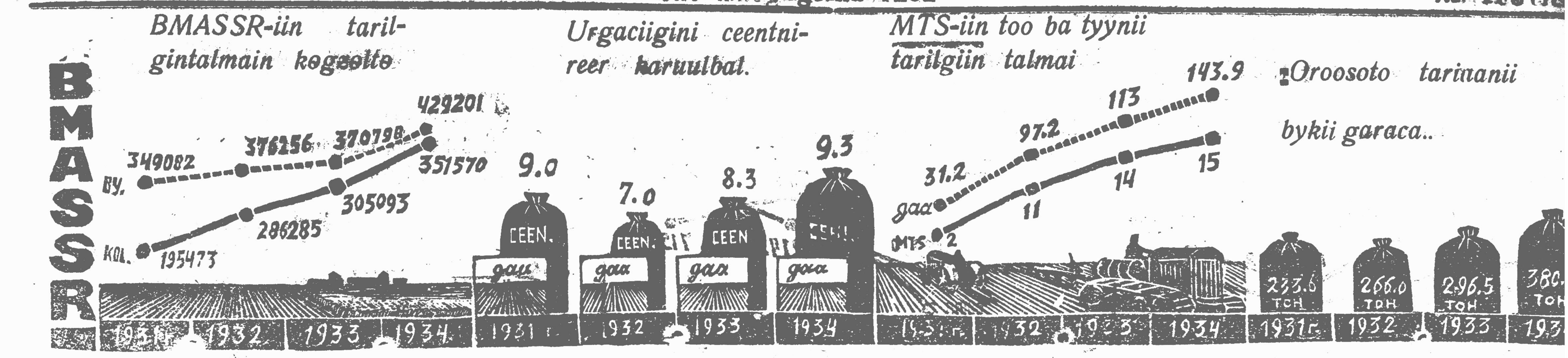
Yseg biçeg medekegyigi usadkaka jabadal sula

Buriaad Mongoliin respyyblikiin soveeduudiin 5 dugaar kuralaas „yseg biçeg medekegyi jabadaliigi BMASSR-iin 10 ziliin oi kyrter erke bişe usadkaka josotoi" gesen zaabariligi gyicedkeze çadaagyi bainabdi. Odoo yjede manai respyyblikiin zonii (16-naas 50 kyrter nasatan) 82,5 proc. ni yseg biçeg medeke 17,5 proc. ni odoo kyrter biçeg medekegyi baina. Kerbee bykii zoniigi 8 nasanaas abaad yzebel bykii deeree yseg biçeg medekeni 71-72 proc. bolzo baika jum. Gebeç toocooto yje (1931 onoos 34 on boltor) coo aradiin yseg biçeg medeke jabadal 51, proc. baisanaa, 72 proc. kyrter nemesen baina. Yseg biçeggyigi usadkaka jabadal ene ilangajaa bysegyiçyydiin dunda ba buriaadiin dunda sula jabaza baina.

Iime bolkodoo yseg biçeg medekegyi jabadaliigi ton erçemtei geer jabuulka kamagiin çukala bolzoi. Enyynii tula, odoo jabaza baigaa yseg biçeggyigi usadkaka kedelmeriigi kemzeegyi jikeer ergedkeke josotoi ba ene kedelmeriin çanariigi saizaruulka çukala baina. Odoo yjiin bodoto baidaligi yzebel çanariin talaar jaaka argagyi muu baina. Yseg biçeg medekegyi zonuudiigi surgaza, baga biçegtei bolgood, tyyniigi caaşani dabtaza surgadaggyi orkidog bainabdi. Iime deerees ede neked dakiaad biçeg medekegyi bolçodog ali olon yzegdeke jum.

Tere bolbosoroliin talaar jabuulagdaza baigaa kedelmeri ba baiguulagdasan zurgaanuudiigi karaza yzebel nileed amzaltatai olon bolson baika jum. 1931 ontoi zişeeleed yzebel socialiis sojoliin baişan 144 proc. nomiin san 210%. unşalgiin baişan 121 % yrgedesen baina. Tere bolbosoroliin baaza 1933 ontoi zişebel 166 proc. bolson baina. Buriaad bysegyiçyydiin baişan 1932 ontoi zişebel 409 % ba ulaan geryyd 207 %, ulaa bulanquud 470 proc. nemesen baika jum.

Aradiin gegeereliin kedelmeriiin baidal tobçolon kelekede iime baina. Caaçadaa uul kedelmeriigi ulam erçemteigeer jabuulka keregtei bolzoi.

16 Dugaar kuralda beleg

Koriiin MTS-iin maşiina traagtariin mastirskoin nege deki ba kojordoki brigaadiin kedelmeriçed bol dekaabriiin 20-do neegdekee baigaa BMASSR-iin soveediin 6 du gaar kuralda beleg bolgon №12 ba №16 traagtarnuud iin zasabariligi çanar saintai gaar dekaabriin 19-de dyyr gebebdi.

SSSR-iin soveediin 7 du gaar kuraliin ekilkede byke zasagdaka traagtarnuudiin 75% gi zasabarilaza dyyr geed baikabdi geze ujalgaa egenebdi.

Maşiina traagtariin mastir skoin erkilegçe Pyyreç

Brigadiirnuud: Viilimov

Pakoomov

Erkim kolkoozuud yrese kaalgiigi dyyrgeze baina

Kori. Doodo Kudanii somon do torki 6 kolkoozuud tariaa cokilgoo eşee gyicedkeegyi araikan 28823 bukal juu 60% gyicedkeed baina. Gebeç „Ulaan Bulag" ba „Ulaan Malçan" kolkoozuud tariaa cokil goo dyyrgee. „Ulaan Tarbagatai" kolkooz gyicedkekee jabana.

Somon dotoroo Voroşilov ba Raazymov kolkoozuud tariaa co kilgoor nileed geegdeze jabana, Voroşilov kolkooz eşee 8000 bukal tariaa cokiko baina. Odoo cokigdoson tariaani keden zuun ceentnireer pooli deere kebtene. Tariaa cokilgiin çanar gekede er kim sain bişe baina. Ilangajaa cokison tariaagaa muugaar kiid kene.

Doodo Kudanii somon 2017 ceent. yrese kaaka aad, menee bodoto deere 1453 ceent kaagaad baina.

Somon dotoroo Raazymov kol kooz 547 ceent. 50 kiilo yrese kaaza, tesebee 100% gyicedkee. Menkeligiin toondo men 100 proc. gyicedkebe.

Voroşilov kolkooz 95 ceent. juu 15 proc. yrese askaa (tyryy Zambal Dorziin)

Ede tokiooldoson tasaldalnuu diigi darui usadkaza, respyybliikiin soveediin kuraliigi amzaltatai ug taklin teleo temeceke keregtei.

Oriişe.

Yrese kaalgiigi kurdabçalka

Bookon. Tus aimagiin MTS-iin kolkoozuud bol 18263 ceent. yre se ba 2648 ceent. menkeleigiin tariaa kaaka josotoi baigaa. Enyy nees Dekaabri 1 de 3496 ceent. yrese 76 ceent. menkeleigiin ta riaa kaasan baina. Kaliininii, Sakljaanoviin ba „Tariaaçan" kol koozuud negeç kiilo tariaa kaagaa gyi. Bişe kolkoozuudni 30 50 ceent. dunda zergeni kaasan baina Jerenkii deeree olonki kolkoo zuudni yrese kaagaadyi.

Aikabtar jike tariaan eşee ce kigdoogyi baina. Cokilgiin maşil nanuud bol nojaabri 25 aas eki leed zogsooo baina.

MTS-iin direegce bol yresenii ba menkeleigiin foondonuudigi baiguulka keregtei tyrgedkeliin tula kemzee abaagyi.

Olon kolkoozuud ceberlegdee gyi tariaagaar yrese kaasan baina.

Gazariin tasag bol erkim yrese kaakiin tukai ba yresenii foondo kaalgani tukai jamarç kedelmeri kiigeegyi.

Ene bykii jabadaldu darui ken zee abke keregtei.

P. Ş.

Tariigiin zebsegyyd erkim zasabaritai

E.Bulgad. Maksiim Goorkiin neremzeele kolkooz bol jireke aliin tariigada sainaar beledkeze baina. Yresenii foondiigi ton sainaar ce berlegdesen tariaagaar cem kaagaa. 20 plyygiin 15 ni ba 7 boronoi, 2 seejelke zasagdasan baina. Ene za sasan maşiinanuudaa tosodood, ce berleed sarai doro kadagalsan baina. Kolkooziin darkan nek. Ardoo kov gegçe bykii maşiina zebse gyydee eerse bejeeree zasakab geze ujalga abaad, yldegçe 5 plyygee zasaza dyyrgese baina. Ene neker bol kyrşe suugaa kol kooziin darkantai socia'lis doogo vor batalsan baina. Maşiina zebse gyydiin zasabariigi şalgan yzeke komiisa bol nek. Ardookoviin ke del meriigi erkim geze olbo.

L—St.

Yresenii tariaan belen

M-Şiber. „Main 1" kolkooz bol tariaa kuriaalga ba cukiilgiigi am zaltatai gyicedkeed, cgtiaabri 10 da yresenii foondo ilyybçelen (430 ceent.) kaasan baina. Gaza riin tasagaas egtesen te ebni 405 ceentnir yrese kaaka gesen baigaa. Odoo tus kolkooz bol kedee asaliin maşiina zebseg ba mori diin tonog zebsegyydiigi zasaba riloa, selbize ekilee.

B. Z.

Oroidoo 40 proc. ceberlebe

Tarbagatai. Tarbagatain MTS-iin kolkoozuud bol dekaabri 10 da yrese kaalgiin tukaibar 96,6 proc. gyicedkebe. Menkeleigiin foondo kaalgani kesomdongi (66,1 proc.) Yresenii tariaa ceberleke jabadal ni bolosogyi kesomdese baina oroidoo 40 proc.

N.

Karataajev

Mogoitiin MTSS-iin direegter

Manai kolkoozuudiin niuur kubilabaç dutuunuud olon

Aga. Tus aimagiin Mogoitiin MTSS bol emkidkeiiin ba azakuin talaar kolkoozuudigi bekiayylke keregte namiin tabisan zorilgonuu digi ilaltatalgaar gyicedkeze jaba na gebel:

Kyyste dotorki byke azalçadiin 62,6 proc. byliin talaar kolkoozdo oroson ba amiinii talaar 62,7 proc. bolko jum.

Orol kamta 43285 tolgoi mal tai, tyynii 39717 malni kolkooziin seek'eriin, 3568 malni emçiin azaltanii, byke maliin 91 proc. kolkooziin seekter ezelze baina Byke aduunii 80 proc. kamtalag dasan, ykerlin 82 proc. konini 84 proc. jamaanii 67,8 proc. te meenii 92,5 proc. g. m. bolno.

1934 onii tereigiin kampaani jamaraar engergeedeeb gekede: 4120 tugal abtaza, 393 tugal yke sen ba dutuu garasan juu ali 9,5proc. koroito bolbo. 1078 una gad abtaza, III unagad ykesen ba dutuu garasan juu ali 10,3 proc. koroito bolson. 152 botogod (te meenii tel) abtaza, 24 botoqod ykesen juu ali 15,7 proc. 10726 kurigadaas 294 kurigad ykesen ba dutuu garasan juu 2,73 proc. bolno. 1695 işeged abtaza, 62 ykesen juu 3,5 proc. bolno. 546 tolgoi gakain porşoonko abtasan, 86 ykesen juu 18,5 proc. bolno. Orol kamta 18287 teleos 970 koroson juu ali 5,33 proc. bolko ba byke tesebiin 94,67 proc. telee daguulaa çadasan baina. Zarim kolkoozuud kominii telligi 100 proc. abça çadasan baika (Zugaa lain „Sojol" arteel ba busad).

1934 onii oroonii kampaaniin talaar 2227 gyydees 2100 otondo oruulagdaza, tesebee 94 proc. gyicedkesen 5949 yneedees 5448 juu ali 91 proc. gyicedkesen, 202 engideee 190 juu ali 93 proc. ba 76 gakainuudaas 55 otondo oroo 72 proc. gyicedkesen baina. Az-rga bukanuudaa olonki kol koozuud ovloosoor kooiluulaagyi deerees baga bişe saad bolson geze iabtai medegdeke bolson, ene dutuugaa dabtaka ygei ba 1935 onii oroonii beledkeiigi kiikedee azarga bukanuudiin çime te kooliin tuskai foondo imagta oviooooor baiguulka jabadaligi byke kolkoozuud kiize baina.

1934 onii ebesecabçalga 38294 ga aad 35498 ga kadasan juu 92 proc. dyyrgegdesen olonki kolkoozuud gaagiin talaar 100 proc. ba ilyybçelen gyicedkebeç bol ceentniriin talaar gyicedkese çadaagyi baina.

Siloos 6130 toono daraka tese biei aad, araikan 3060 tol juu ali 51 proc gyicedkebe. 1933 onii silooskigi zebeer keregleze çadaa gyi olon kolkoozuud baika juum. Davaagiin, Ulaan tajaa, Mynkiinii, Dorziin, Sojol g. m.).

1934 onii kabariin tariiga 3084,4 ga tarilza tesebee 130,3 proc. dyy rgesen baina. Uul tesebiigi 8 ko nog dotor olonki kolkoozuud gyicedkesen, kolkoozuud tesebee 133,8 proc. gyicedkesen, emçiin azaltan 104 proc. gyicedkesen ba emkinyyd 154,5 proc. gyicedkesen azai.

Kyyste dotoroo 1415 ga paar kagalka aad kolkoozuud tesebee 106 proc. gyicedkesen baina. Tyynees MTSS-iin tragtarnuud 671 ga kagalka josotoi aad 687 ga kagalza tesebee 120 proc. gyicedkesen azai. Emçiin azaltan 110 ga kagalka josotoi aad tese bee 82 proc. gyicedkesen baina.

1934 onii tariaa kuriaalga olonki kolkoozuud sainaar kuriaasan (Ulaan-ceceg ba busad,) tariaagaa kozomdoo kadasan ba „Cecegiin" neremzete kolkooz 12 ga tariaagaa sacanda daruulsan baika juma, enyyn tus merdelge bolzo baina.

1934 onii urgaciigi Cagaan Uuliin somonii Mynkiin ba Şine Zam-geze kolkcozuud, Ørenein „Kominteern" geze arteel erkim sain urgaciigi kylieeze çadasan deer es azaita edertee 4 6 kiilo kyrtele tariaa kubaasa abkaar aişetei ba kyrşe suugaa kolkoo zuudtaa 1935 onii kabariin tariil giin yresenii tariaagaar socilis tuşalamza yzyylen solilto kiike geze baina.

MTS ba kolkooz kojoriin baricaani zii byri ulam saizarça baibaç, eşee zarim kolkoozuudiin udaridagçadiin zegees MTSS gi oişookogyi aaşa gargasan jabadal bii (Zugaalain „Dorziin" ba „Sojol" Mogoitiin „Cecegiin" g. m.).

Manai MTSS im jabuulza baigaa kedelmeride dutuu zyilyyd bii, ene bol oiriin cagaa usadkagdaza bolkoor geze kelegdeze bolko ba Mosiin tebees opiratiiv zaabari kamagiin tyryyn keregleg'deke baina.

Traagtariin zasabarida nojaabriiin 1-ees ekileed subariuulan zasagda za baina. Traagtariistanuudnai bygede zaluukanuud ba ecezelde riin maiçan kebyyn ba bacagad meneeder traagtariistaanuud bolood jabana, edeniigi ulam saitar sur gaka kereg kamagiin çukala bolno.

Maşiina zebsegee ene geseer zasaza dyyrgeke

Ž. Pilynoova

BK(b) Namiin kizkomiin III du gaar pleenym bol „odoo eki legdeed baigaa traagtarnuudiin ba kedee azakuin maşiina zeb segyydiin zasabariigi Mozkom, kotkom, aikom ba MTS nuu diin ulasteriin keltesyydiin anka raliin teb bolgon tabika. Socia liis meriiceenii ba udaarnigçal giin bolon zasabariin jabaliigi cag yrgelze şalgaza baikiin yn desen deere bykii traagtariin paark, tariigiin zebseg ba kuri aalgiin maşiinanuudiin gol çu kala çaastinuudiigi Maarta 1 kyrter ton erkim deede çanar taigaar zasaza dyyrgeke" geze togtooson baigaa.

Getele, dekaabri 10 da ma nai respyyblike dotorki bykii MTS-nuud bol traagtarnuudiin 15,5%, plyygyydiin 17,5% ba seejelkenyydiin 20,8% arai ge ze zasabarilsan baina. Koriiin MTS bol 30 traagtar zasaka aad, negeç traagtar zasaadyi. Tynkenii ba Osiin MTS-nuud guça—guçan traagtar zasaka josotoi aad, nege negiigi zasa ba. Mogoitiin MTSS bol 8 traagtariin negiigi geke mete jere negeç MTS tus kampaa nida ça'çalkui josoor kandasa oroodyi.

Aimaguudiin, MTS-nuudiin ba kolkoozuudiin ketelberileg çed bol ene keregiigi eesedlin gee kedelmeriin teb asuudal bolgozo tabiaagyi, „kabar eşee edii" geze, jamarç ketelberi egengyi ba ebderkei maşiina zebsegyydiigi byridkeke darka çuudiigi tomiiko geke metiin kedelmeride sanaaçalga ogto gargangyi suuza baina.

Respyybliikiin gazar Tariaalan giin Aradiin komisariaad men ene meteçilen. Zasabariin te seb zokiookoos bişe opiratiiv ketelberi ene eder kyrter niu taguudta egeedyi. Ørgeregçe silde tus Komisariaad bol niu taguudiin bodoto baidaliigi me dekegyi baisan deerees ganca kooson caarsan zakiraltanuudii gi gargaka zergeer „KØTØL BØRILSØN" baika jum. Tere dereşelee basal ene zilde dab takiin şinzetei bolood baina. Enyyniigi jaasanç dabtaza bol kogyi. Gaztarkom bol zasaba riin kampaaniigi eder byriin onco todorkoi opiratiiv ketel berieer kangaka josotoi.

Ørgeregçe kabariin tariigiin yjede olonki MTS nuudiin traagtarnuud muu zasabaritai baisan deerees zogsodog bai san baina şuu. Iime jabadal bol jireke kabariin tariiga deere ogto uçarka josogyi juub geke de, tariigiin yjede kerbee ne gеç maşiina, zebsegiin ebdere ze zogsokodo, kedii jike kokt dol, saad boldog uçariigi ken bykende ile medegdene beze. Maşiinin zogsolto bol bykii kedelmeriin emkidkeiigi san dargaka, tariigiin bolzoriigi un zagariuulka ba ecesiin syylde urgaciigi dooşoni baga bolgo ko iime asuudaltai.

Jireke tariigiigi nidonon zi iinkiees byri bogoni bolzorto dyyrgekiin tula, tariigada ton erkim sainaar zasabarilsan ma şiina zebsegyydtei, daiçalkii jo sonii beledkeltei garka keregtei.

Traagtarnuudiin ... maşiina zebsegyydiin zasabari tukai gag ca ketelberilegçed medeed bai ka bişe, ergen niite kolkooz niguud, azalçan emçeten, traag taristanuud g. m. bygede me deke josotoi. Maşiina zebse gyydiin zasabariin çanar bol kabariin tariigiin çanariigi şiid keke josotoigi olon niite mede ke josotoi. Tus kampaaniigi niitiin kinalta doro tabiza, ma şiina zebsegyydiin zasabariigi ton zaagdasan bolzortoni „er kim sain" geesen cegneltetei dyyrgeke keretei.

traagtarnuudigi masterskoi do tuşaaka ba gedergeni tuşaa za abka tukai kizkomiin ba Politseegteriin ba „zasagdasan traagtarligi juu ali motoorligi MTS iin direegter bejeeree ba akal gça mikaamg kojor mas terkolgoos tuşaazaka abka.

Maşiinanuudiigi zasabarilka kaadra tukai jike asuudal bai ka baina. Zarim ketelberileg ced bol muu zasabariigi „dar kan ygei deerees bolbo" ge ze şaltag baridag zantai bai dag. Ene bol ton çanç buruu. B.dende kaadra danç ygei bişe bii, gancal tedeniigi olzo çadaka, surgaka ketelberi ke keregtei. Zarim ketelbari legçed enyyniigi kiize çadan gyi „kynii bi darkambi" ge ze jirekiigi kylieeze suudag baika jum.

Maşiina zebsegyydiigi zasa barilka ba jere kabariin tariil gada beledkeke tukai namiin kizkomiin ba saja engerseni mozkomiin pleenymyydiin zaa bari tonç sonorkon baika be geed, enyyniigi bolşoviig soor bejelyylke keregtei.

nek. Ždaanov Leeningraad mozkomiin nege dygeer sekretaar bolbo

LEENINGRAAD, 1 (TASS). Dekaabriiin 15. Men eeder Yriickiin ordoncoo Leeningraadiin namiin em kiiin edebkitenii olon kyn kamtarsan cuglaan bolbo. Pri zidiymiin suusan stooliin caana BK(b) N-iin TK iin sekretaar nek. ŽDAANOVIIN orozo jirekede Leeningraa diin bolşoviiguud nergieeali ga taşalgaar ugtaba.

BK(b) N-iin mozkomiin sekretaar nek. ÇYDOVIIN duradkalgaar tus cuglaan bol bol angiiin daisanii koroto garaas nasanaas negçesen SERGEI MIROONOVIÇ KII ROVIIN duraskaliigi kel dee ree bosozo kyndelbe.

Sajakan kedelmeriee dyyr geed baisan BK(b) N-iin Lee ningraadiin mozkiin ba kotiin komiteediin pleenym deere, moziin ba kotiin komiteediin negedygeer sekretaarda BK(b) N-iin TK iin sekretaar nek. ŽDAANOV negen duugaar sungagdaba geze nek. ÇYY DOV bol ilekeilgiin yge do toroo medeecebe.

Keden mingan kynyydiin kamtarsan cuglaan bol kel deeree bosokotoi kamta nek. ŽDAANOVTO zoriuulza udaan cag dotoroo yrgelze lyylze nergiter aliga taşaba.

Tyynii syyleer nek. ŽDAA NOV bolbol namiin TK-iin nojaabriin pleenymiin tyyke te şiidkeberiin tukai jikeken ba todorkoi iledkel kiibe.

Leeningraadiin namiin em kinyydiin idebketenii cuglaa nii absan rezoliyyce bolbol TK-iin pleenymiin şiidkebe riigi dyyren kangaltatalgaar zebşeebe.

Tus cuglaan bol nek. STAALINDA bajar kyrgel giin telegraama ilgeebe.

Ulaan-Yde koveediin I-dygenym bol

Dekaabriin 16-nii cagta bariigaçadiin kly Yde kotiin soveediin 1 nymde, kotiin olon aza emkiner ba koto şad nuudaas erkim depytaa tiin bolon moziin ideb roo cuglaba.

Tus pleenymiigi k di'n tyryylegçiigi oroi Kvznicoov neeke zuu KIIROVIIN nasnaas durdaltai duraskal e duradkaba. (Pleenymd hygede kel deere bos daiiin duraskal josolbo

Pleenymiigi ketelke de nekod Jerbaanov, Ko ailjev, Skorikov, Baaby eevsk ba busad sungag Kendete prizidiymd Namiin TK-iin ulas teri nil gesyyd ba n3k. R JERVAANOV gegçediig

Caasadan pleenym b riaad Mongoliin zasagiin toocooto iledkeliigi I. P. VOOS sonosood kotiin emkidxeliin asuudai ba kiin zurgaadugaar sovee da teleelegçediigi tomilo daluudiiai kelcebe.

Nek. KOZLOOV bol a gacaacoo Buriaad Mongo likiin zasagiin gazariin delmeri tukai nileed so lebe.

B. M-iin zasagiin gazari meriigi olon niitiin em fledkeleer bygediigini a baç bolko ygei baina togtool, beke caarsan g g. m. iigi tooloko jum jike baika tula bii bod, dugaar kuralaas 6 duga kyrter azakuin ulas terlin niliin jamar jabaza kelebel ton zebtei geze

Manai SSSR ulas bol deere yzegdeegyi kurdaa TK ba tyyniigi udaridag STAALINII ceceg udarida jabaza. kedee azaliin ba beriiin talaar kegzen jiresi Azayiiedberiiin talaar b negedeki suuri ezelez azaliin talaar ton jikeker bosorongii aza tai bolzo bainabdi.

Odoo bide bol I-dygee tesebiigi jikeken ilaltata baad, 2-dugaar 5-jilde socialis belgemiigi b zoriigo tabiaad baina. kamta Manai koino koo B. M-iin respyyblike bol ba gegeereliinç talaar tu ken amzaltanuudiigi daba nii tanii emene meidee

Caasani nek. KOZLO enyynii uridaki Zyyn Sib riin namiin ketelberi namiin TK iin Zyyn Sib riigi amagalan bişe baldal cago oni ankaralaa tabla dersetei STAALINII şa RAAZYMOVIIGI iigeseni Zyyn Sibiir kizaaria agui gelsiite yzyylsenii udkaça onco conoroor togtoo ke

Kedee azai, azayiidberi gegeereliin tukai yrgene zuuraa dutuu dun tanuud deglen kelebe.

Enyynii syyleer nek K VIIN iledkeliigi daguul sengagdasan dipytaatan idebkitegeer cloroo kel syymeliiin yge kelegçed gajaa eesedlingees caaşada ke yyrgenyyd ba dutuu zyilyydiigi ilerkeilen kels

Udaadani emkidkeliin a kotiin soveediin prizi gesyydiigi sungaba. Tyyni respyybliikiin zurgaadugaar 129 teleelegçediigi tomilo

Nek. BIÇNEEVSK uul miigi kaakadaa iigeze kolo tiin soveediin negedyge nym bol aikabtar ideb kedelmeree şyymezlen byteeke kedelmeri tukai bide bol eesedlingee ede kubiskaliin seremziigi grg e, respyyblikee bolbe ba tyryy zergede oruulk orelcoko josotoi. gebe.

Kariuucalgata redaktor O. Biligaa